

Zakłady Budowy Młynów i Fabryka Maszyn

Amme-Luther-Zakłady w Brunświku

Oddział: Amme, Giesecke i Konegen w Brunświku
Luther, w Brunświku

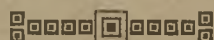
Jeneralne przedstawicielstwo na Polskę:

INŻYNIER W. NIEMANN

WARSZAWA, UL. CHŁODNA 26 m. 6. TELEFON 283-20

ADRES TELEGRAFICZNY: Muehlenbau - Warszawa.

Budowa i przebudowa młynów wszelkich typów. Budowa spichrzów, silosów zbożowych, suszarni, transporterów, tak mechanicznych, jak pneumatycznych. Turbiny wodne dla wszystkich spadów i wydajności. Urządzenia olejarń.

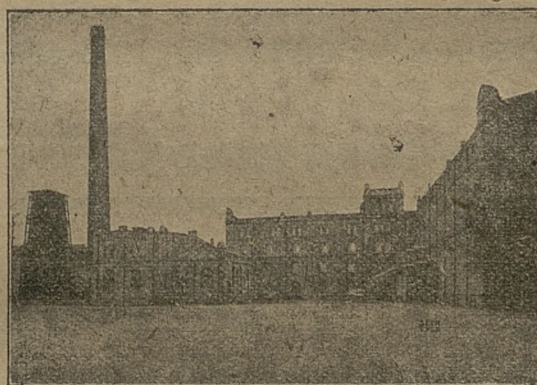
Wszelkie maszyny młyńskie światowej marki „Miag“

W CAŁYM ŚWIECIE ROZPOWSZECHNIONE SĄ MASZYNY MŁYŃSKIE

JAKO NAJLEPSZE POD WZGLĘDEM KONSTRUKCJI I WYKONANIA

ZAKŁADÓW SECK'A DREZNO

Maszyny
SECK'A
gwarantują
od 50 lat

najwyższą
gatunkowość
i wydajność
mąki

Młyn Hermann'a w Poznaniu.

WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO

Inż. MICHAŁ GRABSKI
BIURO TECHN.-HANDL.

i
Inż. ALFONS KASTENMÜLLER
WARSZAWA, ul. POZNAŃSKA 28. TELEFON 148-98.

Wszelkie maszyny światowej marki „MIAG“.

Spółka Akcyjna Przedsiębiorstw Technicznych

ZABOROWSKI i S-ka

WARSZAWA, TRĘBACHA Nr. 10

Adres telegraficzny: „GENERATOR”. Telefony: 10-41, 246-34.

Firma egzystuje od 1895 roku

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO
Zakładów Budowy Młynów i Fabryki Maszyn

MACHAN i S-KA

w PARDUBICACH

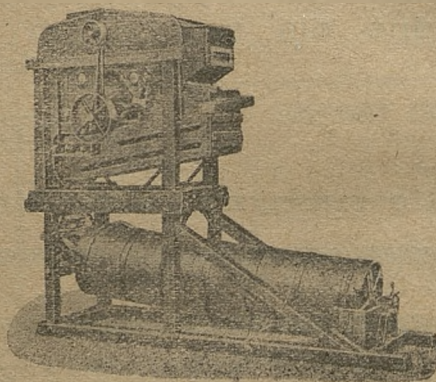
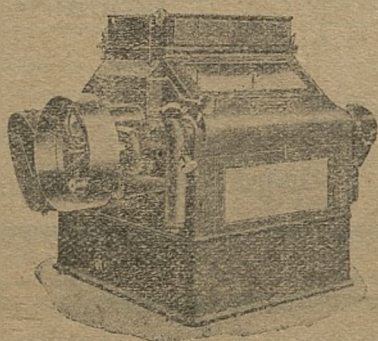
Na składzie:

Postawy
walcowe,

Pytle płaskie,

Aspiratory,

Reformy.

Na składzie:

Perlaki
automatyczne
„RAPID”

Tryjery,

łuszczarki.

Gaza DUFOUR — Artykuły Młynarskie

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO:

Szwajcarskiej Fabryki Lokomotyw i Maszyn w Winterthurze,
Fabryki Maszyn i Odlewni „Lwówek”, Tow. Akc. we Lwówku.

MASZYNY MŁYŃSKIE

TURNER'A

Całkowite instalacje dla wszelkich przemiałów
Najlepsze postawy młyńskie na świecie

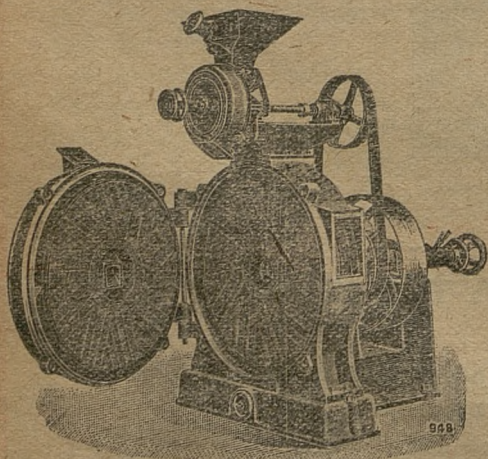
WYRÓB ANGIELSKI

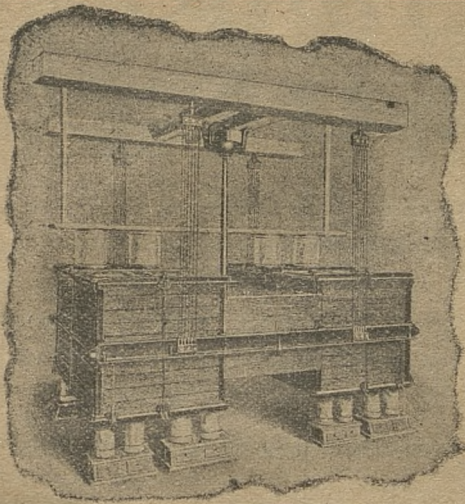
ZWRÓCIĆ SIĘ DO:

E. R. & F. TURNER, LTD., IPSWICH, ANGLJA

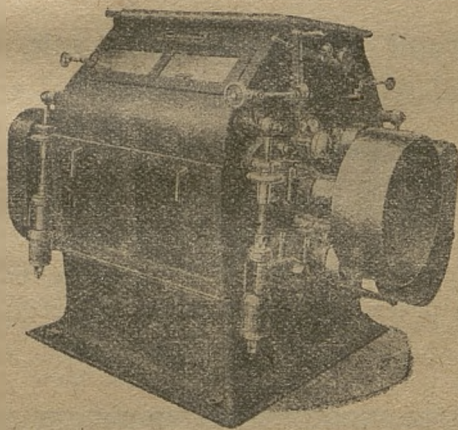
LUB DO:

BRYTYJSKIEGO SYNDYKATU PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEGO
AJENTURA WARSZAWSKA □ □ □ W WARSZAWIE, WARECKA 9.

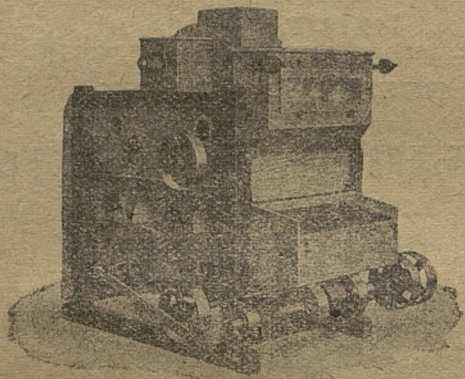

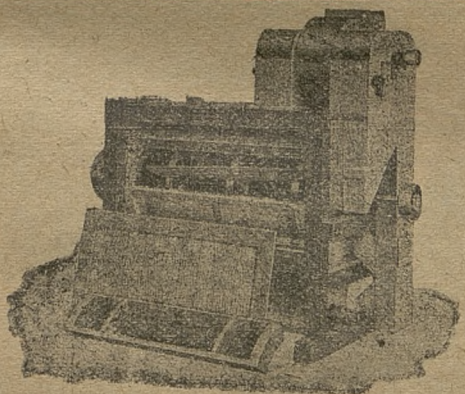
Planzychter 4-działowy

Mlewnik 4-walcowy

Wialnia (Aspirator) z dołn. siłem

Łuszcarka szmerglowa

ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW J. WĘGRZYN I F. VOŠTRAK

INŻYNIEROWIE.

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWA:

TOW. AKC. „MŁYNOTWÓRNA“ W ROGOŹNIE

FABR. TRYJERÓW: PH. NEBRICH W PRADZE

FABR. WAG AUTOMAT. V. ČERVENÝ W PRADZE

POSIADAJĄ NA SKŁADZIE WSZELKIEGO RODZAJU

MASZYNY MŁYŃSKIE najnowszej konstrukcji:

WAGI AUTOMATYCZNE ■ TARARY-ASPIRATORY
TRYJERY ■ MAGNESY ■ ŁUSZCZARKI SZMERGLOWE i SZCZOTKOWE ■ EUREKI ■ GNIOTOWNIKI ■
POSTAWY WALCOWE POJEDYŃCZE i PODWÓJNE ■
PLANZYCHTRY CYLINDRY ■ WIALNIE KASZKOWE
„REFORMA“ ■ MIESZARNIE do mąki ■ KAMIENIE
FRANCUSKIE SZTUCZNE i PIASKOWE ■ PERLAKI
„z kamieniami“ ■ PERLAKI CEPOWE „MARS“ ■ JA-
GIELNIKI ■ ELEWATORY ■ ŚLIMACZNICE ■ WINDY
do WORKÓW ■ FILTRY ASPIRACYJNE SSĄCE
i TŁOCZĄCE ■

WSZELKIE ARTYKUŁY MŁYNARSKIE:

GAZA SZWAJCARSKA DUFOURA ■ OSKARDY,
OSKARDZIKI, PERLIKI, FAJKI ■ CZERPAKI, ŚRUBKI,
GURTY i SZCZOTKI do ELEWATORÓW ■ SIATKI
DRUCIANE ■ BLACHY STALOWE TARKOWE do
PERLAKÓW i EUREK ■ PASY TRANSMISYJNE
SKÓRZANE i BALATA ■ KLAMRY do WORKÓW ■

CZĘŚCI TRANSMISYJNE: mamy zawsze na składzie:

WAŁY ■ ŁOŻYSKA SAMOSMARY ■ SPRZĘGŁA ■
WIESZAKI ■ KOZŁY ■ PŁYTY ■ KOŁA PASO-
WE ■ KOŁA ZĘBATE ■

NASZE WARSZTATY wykonują:

RYFLOWANIE WALCÓW ■ REMONT MASZYN
MŁYŃSKICH ■ FREZOWANIE KÓŁ ZĘBATYCH do
WALCÓW ■ TURBINY WODNE syst. FRANCISA ■

WARSZAWA-PRAGA OLSZOWA 14 (dawn. fabl. C. SKORYNY)

ADRES TELEGRAFICZNY „MŁYNOBUDOWA“

TELEFONY: 49 i 67-99.

BIURO OTWARTE BEZ PRZERWY od 8 r. do 5 p.p.

DO PANÓW MŁYNARZY

Walne zebranie Delegatów Oddziałów Związku Mł. Pol. w dniu 30-go maja r. ub. uchwaliło wysokość rocznych składek członkowskich za rok 1927 w normach następujących:

Od wiatraków i młynów 1-o złożeniowych	zł.	2.50		
„ „ o 2-wu i więcej złożeniach po „		2.50	od złożenia	
„ młynów o 2-wu i 3-ch	„ „ „	5.—	„ „	
„ „ o 4-ch i 5-ciu	„ „ „	8.—	„ „	
„ „ o 6-ciu i więcej	„ „ „	10.—	„ „	

Za złożenie liczy się pojedynczy postaw walcowy (podwójne postawy walcowe oblicza się w stosunku 2-ch złożzeń), lub jedna para kamieni, względnie perlak i jagielnik.

Majstrowie, kierownicy młynów, monterzy-technicy i czeladnicy płacą rocznie po 2.50 złotych.

Wpisowe jednorazowe dla nowych członków wynosi 5 złotych.

Kto nie opłacił jeszcze składki lub nie poczynił dopłat na 1927 rok, niech spieszy z dopełnieniem tego obowiązku.

Składki członkowskie są poważnie zmniejszone, a więc z uregulowaniem nie należy się ociągać.

Nadmieniamy wszystkim Panom młynarzom polskim, że istnienie Związku opiera się wyłącznie na składkach, wpłacanych przez członków. Istnienie i rozwój organu Związku „Młynarza Polskiego“ rzecznika postępu, techniki fachowej i obrońcy praw, postulatów i celów młynarstwa polskiego uzależnione jest wyłącznie od popierania i prenumerowania pisma przez wszystkich młynarzy i regularnego opłacania prenumeraty.

PLOMBY STALOWE

do plombowania worków z mąką
z każdym żądanym napisem i ozna-
czeniem jakości mąki

dostarczają najtaniej:

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

„MULTUM“

Sp. Akc.

W KRAKOWIE, UL. SOŁTYKA 19

Na żądanie przesyłamy oferty z wzorami.

WYDZIAŁ POŚREDNICTWA PRACY

przy Związku Młynarzy Polskich

w Warszawie — Nowy-Świat 70

poleca:

kierowników młynów, majstrów
młynarzy, monterów i techników

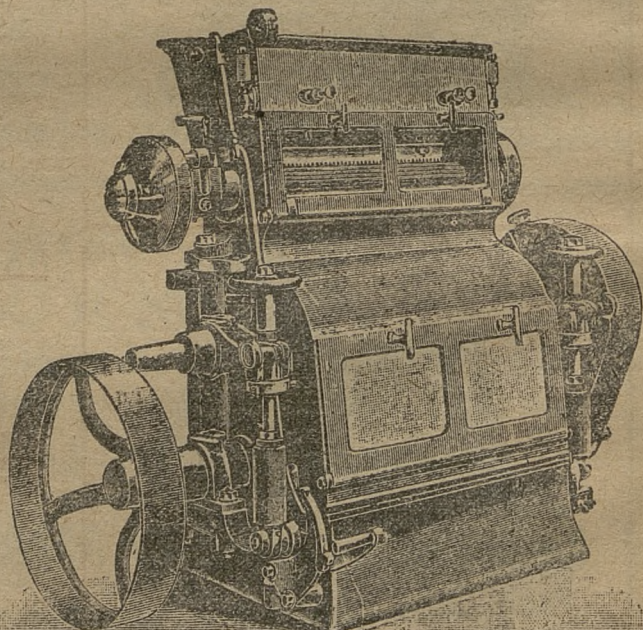
Walce, planschtry, łuszczarki, reformy,
tryjery turbiny

oraz inne maszyny młyńskie wyrobu

BREITFELD — DANEK

zawsze na składzie posiada

M. STEINHAUS — Lwów Gródecka 10 a.

MŁYNNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

WARUNKI PRENUMERATY:

Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł.
Dla nie członków „ 6 „

Ogłoszenia przyjmuje
Redakcja „Młynarza Polskiego”
Nowy-Świat 70, tel. 277-45.

NUMER NASZEGO KONTA
w P. K. O.

1615

Inż. Prof. ST. MAŁYSZCZYCKI.

Zasady obliczeń prawidłowego ruchu maszyn młynarskich.

Należyta działalność danej maszyny zależy nie tylko od jej ogólnego ustroju i rodzaju organu pracy, lecz także od odpowiednio szybkiego ruchu tego ostatniego, jako wywierającego znaczny wpływ tak na sprawność ilościową i spotrzebowywanie siły popędowej, jak i na jakościowy wynik pracy.

Ważną jest zatem rzeczą nadawanie odnośnej maszynie takiej ilości obrotów na minutę, przy której organy jej pracy posiadają właściwą sobie szybkość ruchu, bo wtedy tylko dana maszyna, przy wyznaczonej dla niej sprawności ilościowej, odpowiadającej rozmiarom jej organów pracy, oraz przy normalnym jej spotrzebowywaniu siły popędowej, może zarazem dawać zupełnie prawidłowy wynik jakościowy ze swej czynności.

Podanie poniższych chyżości obwodowych dla organów pracy maszyn młynarskich daje także możliwość sprawdzania w każdym danym wypadku, czy odnośna maszyna, przy zastosowanej do niej we młynie ilości obrotów na minutę, odpowiada należycie swemu ustrojowi wewnętrznemu, t. j. celowi, do którego jest przeznaczoną.

Ponieważ w zastosowaniu praktycznym posiada się tylko możliwość obliczenia ilości obrotów na minutę, nadawanych we młynie organom pracy maszyn, a które, posiadając różne wymiary, stosownie do ich sprawności, wymagają także odpowiednio różnych dla siebie ilości obrotów, dla osiągnięcia potrzebnej do dobrego działania chyżości obwodowej, to oblicza się z ilości obrotów i wymiarów odnośnych średnic obrotowych, wynikającą chyżość obwodową danych organów pracy.

Jeżeli więc średnicę danego organu pracy oznacza się w metrach przez d , a ilość jego obrotów na minutę — przez n , to zewnętrzny jego obwód oblicza się matematycznie ze znanego wyrazu: $\pi \times d = 3,14 \times d$, podczas gdy odnośna ilość obrotów na sekundę wynosi: $\frac{n}{60}$; dla chyżości zatem obwodowej danego organu pracy, oznaczonej przez c , otrzymuje się wyraz algebraiczny:

$$c = \frac{3,14 \times d \times n}{60} = 0,05 d \times n = \frac{d \times n}{60}$$

(z dokładnością do $\frac{1}{100}$).

Tak n. p., jeżeli dany poziomy bęben cepowy obłuskiwacza ziarnowego posiada średnicę $d = 0,8$ m., a ilość obrotów jego na minutę wynosi $n = 450$, to chyżość obwodowa cepów danego obłuskiwacza $C = \frac{d \times n}{20} = \frac{0,8 \times 450}{20} = 18$ m. na sekundę.

Celem ułatwienia obliczeń wymaganych ilości obrotów na minutę dla organów pracy, przy danych ich średnicach w metrach, poniższe zestawienie prawidłowych chyżości obwodowych w metrach na sekundę dla maszyn młynarskich zawiera także wynikające z nich wyrazy dla ilości obrotów na minutę, a mianowicie, z wyżej podanego wyrazu $C = \frac{d \times n}{20}$

otrzymuje się $n = \frac{20 \times c}{d}$, to znaczy, że prawidłowa

chyżość obwodowa organu pracy w metrach na sekundę, pomnożona przez liczbę 20 i podzielona przez średnicę zewnętrzną danego organu pracy, wyrażoną w metrach, wyznacza wymaganą dla niego ilość obrotów na minutę.

Tak n. p. jeżeli prawidłowa chyżość obwodowa cepów obłuskiwacza ziarnowego powinna wynosić 18 m. na sekundę, jak to pierwsza rubryka poniższego zestawienia wykazuje, to wymagana ilość obrotów na minutę dla danego bębna cepowego oblicza się z wyrazu: $n = \frac{20 \times C}{d} = \frac{20 \times 18}{0,8} = \frac{360}{0,8}$

a przyjąwszy, tak jak w poprzednim przykładzie, średnicę bębna cepowego $d = 0,8$ m., otrzymuje się

$$n = \frac{360}{0,8} = 450,$$

jako wymaganą ilość obrotów na minutę.

Oznaczanie znowu prawidłowego ruchu płaskich odsiewaczy sitowych (rafek), które stosuje się zwykle w połączeniu z należącymi do nich wialniami ziarnowymi lub kaszkowemi, opierają się na innej zasadzie, ponieważ ma się tu do czynienia z posuwistym ruchem prosto-linijnym tam i z powrotem, z ograniczonymi drogami przez daną wielkość promienia mimośrodowego, osadzonego na odnośnym wa-

le popędownym wialni. Ogólna zaś reguła praktyczna dla prawidłowego ruchu rafek, którym nadaje się 5° pochylenia względem poziomu (t. j. $\frac{1}{10}$ długości siata), wymaga, aby wał korbowy o promieniu mimo-

Wietrzniki ssące, stosowane do wentylacji maszyn młyńskich, w połączeniu z odpylaczami, odpowiednio do średnic ich skrzydeł od 400 — 1250 mm., otrzymują od 2000 do 600 obrotów na minutę.

RODZAJ MASZINY MŁYNARSKIEJ	Prawidłowa chyżość obwodowa organu pracy w metrach na sekundę $(C = \frac{d \times n}{20})$	Wymagana ilość obrotów na minutę organu pracy w stosunku do jego średnicy $(n = \frac{20 \times c}{d})$	Przykładowe obliczenia wymaganych ilości obrotów (n), w granicach stosowanych w praktyce wymiarów dla średnic (d) organów pracy.			
			średnice (d) w metrach	ilości obrotów (n) na minutę	średnice (d) w metrach	ilości obrotów (n) na minutę
1. Oddzielacz okrągło ziarnowy (tryjer)	0,35	$\frac{7}{d}$	0,35	20	1,00	7
2. Obluskiwacz ziarnowy z poziomym bęb- nem cepowym	18,00	$\frac{360}{d}$	0,50	720	1,00	360
3. Szczotkarka ziarnowa z poziomym bęb- nem cepowym	12,00	$\frac{240}{d}$	0,50	480	1,00	240
4. Szczotkarka ślimakowa	2,50	$\frac{50}{d}$	0,25	200	0,33	150
5. Żubrownik ziarnowy	10,50	$\frac{210}{d}$	0,70	300	1,00	210
6. Gniotownik walcowy	3,00	$\frac{60}{d}$	0,30	200	0,50	120
7. Stolec śrutowy z rowkowanymi walcami	3,50	$\frac{70}{d}$	0,25	280	0,35	200
8. Stolec wymiałowy z gładkimi walcami .	3,00	$\frac{60}{d}$	0,25	240	0,30	200
9. Złożenie kamieni młyńskich	9,00	$\frac{180}{d}$	0,90	200	1,20	150
10. Pytel z bęb- nem graniastym	1,20	$\frac{24}{d}$	0,60	40	1,00	24
11. Pytel z bęb- nem cepowym	7,00	$\frac{140}{d}$	0,50	280	1,00	140
i z oponą cylindryczną	1,00	$\frac{20}{d}$	0,50	40	1,00	20
12. Elewator kubelkowy:						
a) dla ziarna	1,35	$\frac{27}{d}$	0,30	90	0,90	30
b) dla produktów mącznych	0,90	$\frac{18}{d}$	0,30	60	0,60	30
c) dla kaszek	1,20	$\frac{24}{d}$	0,30	80	0,60	40

środkowym 20 — 30 mm. robił 350 — 450 obrotów na minutę.

Stojący zaś wał korbowy **poziomego pytła płaskiego z ruchem obrotowo-posuwistym**, dla prawidłowego działania odsiewającego, powinien robić 180 — 200 obrotów na minutę, przy promieniu mi-
mośrodku, wynoszącego zwykle 50 mm.

Ślimacznice poziome o średnicach zwoju od 100 — 400 mm. otrzymują w praktyce od 100 — 50 obrotów na minutę.

Wreszcie w **wyciągach dla ludzi i worków** odnośny pionowy pas gurtowy nie powinien przekraczać 0,6 m. chyżości na sekundę.

Dział Prawno-Informacyjny.

PŁATNOŚCI PODATKOWE W MARCU.

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu marcu r. bież. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednio:

1) do 15 marca wpłata 1-szej raty państwowego podatku od gruntu;

2) do 15 marca — wpłata podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w bezpośrednio ubiegłym miesiącu, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

3) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę —

w ciągu 7 dni, licząc od dnia po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu marcu; tudzież kwoty podatków odroczonej i rozłożonych na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

SKŁADANIE ZEZNAŃ O DOCHODZIE.

Minister Skarbu wydał rozporządzenie w sprawie przesunięcia na rok podatkowy 1927 terminu składania zeznań o dochodzie.

Na mocy rozporządzenia tego **termin składania zeznań o dochodzie**, osiągniętym w r. 1926-ym, przez osoby fizyczne i spadki wakuujące (nieobjęte) przesu-

nięty został dla wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1927 z dnia 1 marca na dzień 1 kwietnia 1927 r.

W SPRAWIE ZEZNAŃ O DOCHODZIE ZA ROK 1926 NA ROK PODATKOWY 1927.

Istota podatku dochodowego wymaga, aby opłacały go wszystkie osoby **fizyczne**, t. j. osoby mogące rozporządzać swoim majątkiem i dochodami, **prawne** t. j. zrzeszenia, korporacje i t. p., działające samodzielnie tylko przez swoich przedstawicieli i **spadki wakujące**, o ile osiągają dochód uzasadniający obowiązek podatkowy.

Wszystkie więc osoby fizyczne i prawne, jak również i spadki wakujące, których dochód w roku 1926 przewyższał granicę dochodu, nie podlegającemu podatkowi, t. j. 1500 zł. **obowiązane są złożyć zeznanie o dochodzie** do wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1927 do 1 kwietnia 1927 roku.

Celem należytego zrozumienia pojęcia dochodu podatkowego należy zdać sobie sprawę z tego, **co to jest przychód, a co dochód czysty.**

Przychodem nazywamy periodycznie powtarzający się wzrost wartości, ujawniający się w gospodarstwie danej jednostki, przewidziany przez gospodarza i pochodzący ze ściśle oznaczonej części majątku (np. przychód z ziemi, z domu, z usług osobistych i t. d.) bez względu na koszty, które spowodowały otrzymanie przychodu.

Natomiast przez **dochód czysty** należy rozumieć przewidziany przez gospodarza i periodycznie powtarzający się wzrost wartości w całym majątku w pewnym okresie, **po odliczeniu kosztów**, poniesionych na jego utrzymanie. Innymi słowy, dochód czysty stanowić będzie tą część sumy przychodu w wszystkich poszczególnych źródłach majątkowych danego gospodarza, która pozostanie po **opłaceniu wydatków, poniesionych celem uzyskania** tych przychodów.

Oznaczenie dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu jest prawem, ale zarazem i obowiązkiem płatnika.

System deklaracji własnej gwarantuje płatnikowi najślusznieszy wymiar podatku.

Według ustawy, władza wymiarowa nie może określić dochodu odmiennie od złożonego w terminie zeznania, jeżeli uprzednio nie da płatnikowi sposobności do udzielenia wyjaśnień i poparcia podanych wiadomości o dochodzie.

W zeznaniach należy wykazać dochód, osiągnięty w roku 1926-ym **ze wszystkich źródeł**, poza uposażeniem służbowym, emeryturą i wynagrodzeniem za najemną pracę. Dochodem, który ma być zeznany, jest suma wszystkich przychodów z tych źródeł w pieniądzu lub wartościach pieniężnych, po strąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów, odpisami na zużycie i strat.

Kosztami osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodów będą koszty rzeczywiste, poniesione w tym celu, a nie wyłożone na nabycie samego źródła przychodu.

Do tych kosztów, podlegających potrąceniu od dochodu, zalicza się i **wyżywienie** członków rodziny podatnika **stałe zatrudnionych** w jego przedsiębiorstwie przemysłowym lub handlowym, **ale nigdy w gospodarstwie domowym.**

Potrącać również należy sumy z tytułu zużycia, ale w wysokości nie wyżej, niż:

1) przy budynkach mieszkalnych	2%
2) przy budynkach gospodarczych	3%
3) przy budynkach fabrycznych	4%
4) przy ruchomościach	5%
5) przy maszynach, narzędziach i t. p.	10%

Stopień dochodu	Wysokość dochodów w złotych		Podatek w złotych
1	1.500	do 1.550	31
2	1.540	" 1.600	33
3	1.600	" 1.700	37
4	1.700	" 1.800	41
5	1.800	" 1.900	45
6	1.900	" 2.000	50
7	2.000	" 2.100	55
8	2.100	" 2.200	59
9	2.200	" 2.400	67
10	2.400	" 2.600	75
11	2.600	" 2.800	84
12	2.800	" 3.000	93
13	3.000	" 3.200	102
14	3.200	" 3.400	112
15	3.400	" 3.600	122
16	3.600	" 3.800	133
17	3.800	" 4.000	144
18	4.000	" 4.400	162
19	4.400	" 4.800	182
20	4.800	" 5.200	202
21	5.200	" 5.600	224
22	5.600	" 6.000	246
23	6.000	" 6.600	283
24	6.600	" 7.200	324
25	7.200	" 7.800	366
26	7.800	" 8.400	411
27	8.400	" 9.200	469
28	9.200	" 10.000	530
29	10.000	" 11.000	605
30	11.000	" 12.000	684
31	12.000	" 13.000	767
32	13.000	" 14.000	854
33	14.000	" 15.000	945
34	15.000	" 16.000	1.040
35	16.000	" 17.000	1.156
36	17.000	" 18.000	1.278
37	18.000	" 19.000	1.406
38	19.000	" 20.000	1.540
39	20.000	" 22.000	1.760
40	22.000	" 24.000	1.992
41	24.000	" 26.000	2.236
42	26.000	" 28.000	2.462
43	28.000	" 30.000	2.760
44	30.000	" 32.000	3.040
45	32.000	" 34.000	3.366
46	34.000	" 36.000	3.708
47	36.000	" 38.000	4.066

Następujące wydatki nie nadają się do potrącenia od przychodów:

a) wydatki na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu;

b) wydatki na umorzenie długów, kapitałów, włożonych w przedsiębiorstwo przez uczestników i na pokrycie strat za ubiegłe lata;

c) wydatki na prowadzenie gospodarstwa domowego płatnika i na utrzymanie członków jego rodziny;

d) procenty od własnego kapitału, włożonego w przedsiębiorstwo lub gospodarstwo płatnika;

e) inne wydatki i straty, nie związane z osiągnięciem dochodu.

Suma przychodów z poszczególnych źródeł, po uwzględnieniu dopuszczalnych potrąceń, wyraża ogólny dochód podatkowy płatnika.

Od obowiązku składania zeznań zwolnieni są płatnicy, których główny dochód płynie:

1) z nieruchomości gruntowej, nieprzekraczającej 30 ha;

2) z przedsiębiorstwa handlowego, wykupującego świadectwo przemysłowe IV i V kat. wszędzie i 3 kat. w miejscowościach III i IV kategorii.

3) z przedsiębiorstwa przemysłowego lub warsztatu rzemieślniczego, wykupującego świadectwo przemysłowe VIII kategorii;

4) z domów mieszkalnych, składających się najwyżej z 4 izb. Płatnicy ci winni złożyć zeznania na specjalne wezwanie urzędu Skarbowego, chociaż mogą je składać bez wezwania i korzystać wtedy z ustawowych uprawnień.

Z tego też względu radzimy wszystkim zeznania złożyć.

Uprzedzamy, że stosownie do ustawy, gdy zeznania nie złożono lub złożono je po terminie, wymiar podatku będzie uskuteczony na podstawie materiału, jakim władza rozporządza.

Niezależnie od złożenia zeznania płatnicy obowiązani są uiszczyć podatek w wysokości połowy tej kwoty, która przypada p/g powyżej podanej skali od wykazanego w zeznaniu dochodu i dowód uskutecznionej zapłaty w oryginale lub w odpisie przez płatnika podpisanym, dołączyć do zeznania.

Podatnicy niezona i niezamężni, osiągający dochód ponad 3600 zł., nie mający na utrzymaniu żadnego członka rodziny, płacą podatek według tabeli z doliczeniem 20%.

Podatnicy, których dochód nie przekracza sumy 7200, którzy mają na utrzymaniu więcej, niż jednego członka rodziny, płacą podatek niższy o 2 stopnie na każdego następnego członka rodziny.

Gdyby zmniejszony w ten sposób dochód wypadł w sumie mniejszej, niż 1500 zł., następuje zupełne zwolnienie od podatku.

Członkami rodziny w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym są: małżonkowie, dzieci ślubne, nieślubne i przysposobione, krewni męża i żony w linii wstępnej i zstępnej, rodzeństwo męża i żony oraz dzieci tego rodzeństwa.

Żniżka dotyczy nie tylko członków rodziny, zamieszkałych razem z płatnikiem, ale i członków, zamieszkałych osobno, a będących na utrzymaniu płatnika.

F. L.

OSTATECZNY TERMIN DLA PRZERACHOWANIA I KONWERSJI OBLIGACJI POŻYCZEK PAŃSTWOWYCH Z LAT 1918 — 1920.

Przypominamy, że dnia 30 listopada 1926 r. zostało wydane Rozporządzenie Ministra Skarbu o sposobie przerachowania i konwersji obligacji pożyczek państwowych z lat 1918 — 1920, podpadających pod postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1926 roku.

Osoby fizyczne i prawne, które są uprawnione do wyższego przerachowania walorów, winny do dnia 25 marca 1927 roku wnieść podanie do Urzędu Pożyczek Państwowych w Warszawie, o ile takie podania nie zostały już złożone.

Do podań należy dołączyć oprócz przedkładanych do konwersji asygnat Skarbu Polskiego

z r. 1918, lub obligacji względnie świadectw tymczasowych pożyczek państwowych z 1920 r. także następujące dowody:

1) dowody nabycia przez proszającego powyższych tytułów w instytucjach, które dokonywały ich sprzedaży lub przyjmowały zapisy na nie w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa ze wskazaniem dokładnego terminu zapłaty za nie; w razie zakupu na raty należy złożyć zaświadczenie co do ogólnej kwoty subskrybowanej pożyczki oraz łącznej kwoty wpłaconej ratami do dnia 1 grudnia 1920 r.; w razie nabycia obligacji w r. 1920 za asygnaty Skarbu Polskiego z 1918 r. — dowody nabycia asygnat i zamiany ich na obligacje;

2) w razie lombardowania obligacji pożyczek państwowych z r. 1918 — 1920 należy przedstawić od instytucji, która udzielała pożyczki, zaświadczenie z podaniem: wysokości pożyczki, daty jej użyczenia oraz daty całkowitej spłaty względnie spłat;

3) dowód skonwertowania przedkładanych do wyższego przerachowania obligacji przez ich pierwotnego nabywcę.

Ponadto posiadacze pożyczek państwowych z lat 1918 — 20 uzyskanych w drodze spadku po pierwotnych nabywcach, winni przedstawić wymagane prawem spadkowym dokumenty.

O PODWYŻSZENIE STAWKI CELNEJ NA MAKĘ IMPORTOWANĄ.

W związku z zbliżającym się okresem przednówkowym i wobec szczupłych nader zapasów krajowej pszenicy, rozpoczyna się intensywny import mąki pszennej, głównie amerykańskiej. Co z tego wyniknie? Załamanie się złotego w połowie 1925 r. właśnie było spowodowane w znacznym stopniu zbyt wielkim importem mąki pszennej z zagranicy. O ile więc w tym roku nie zapobiegnie się importowi mąki pszennej, niebezpieczeństwo dla bilansu handlowego i naszej waluty będzie ponownie poważnie nam zagrożone. Dla uniknięcia tak przykrych następstw należałoby stawkę celną na mąkę podwyższyć przynajmniej dwukrotnie, aby sprowadzanie mąki absolutnie się nie opłacało. Naturalnie, dla celów aprowizacyjnych niezbędnych, należałoby zamiast importowanej mąki, sprowadzać ostatecznie pszenicę w ziarnie, którą otrzymać można w dostatecznej ilości od naszych wschodnich sąsiadów po przystępnej cenie, jako zmuszonych korzystać z tranzytu przez Polskę.

Następnie wpływ importu pszenicy na nasz bilans handlowy byłby znacznie słabszy, gdyż koszt pszenicy wynosi 6 dol., mąki zaś 10 dol. za kwintal, następnie wóz ziarna pozwoliłby na zatrudnienie rodzinnego przemysłu młynarskiego i innych, obsługujących młynarstwo gałęzi przemysłowo-handlowych.

Wspólna Reprezentacja Młynarska mając dobro ogółu jak i interes Państwa na uwadze, wystąpiła w dniu 22 lutego do Rządu o wydanie odpowiednich zarządzeń, zmierzających do podniesienia cła i uniemożliwienia importu mąki do kraju.

Importowana mąka pszenna podlega opłacie celnej w wysokości 15 zł. na 100 kg. Przedstawicielstwo handlowe Z. S. S. R. w Warszawie usiłowało skłonić polskie władze rządowe do uczynienia wyjątku dla rosyjskiej mąki pszennej i wysłało do Polski około 300 wagonów mąki. Dowiedziawszy się jednak, że obniżenie opłaty celnej od mąki pszennej jest sprawą beznadziejną, Sowiety już w tych dniach skierowały znaczną część przeznaczoną dla Polski mąki, będącej

już w drodze, na inne granice, tak, że do Polski przybywa ilość nieznaczna.

Sowiety starają się za wszelką cenę zdobyć rynek polski i czynią duże ułatwienia kredytowe, posuwały się nawet do wysyłki towaru nie zamówionego, czego dotychczas jeszcze nie było. Trzeba przyznać, że tegoroczna pszenica rosyjska jest bardziej sucha od naszej i mąka z niej lepiej się nadaje do wypieku, wobec czego znajduje pomimo wyższej ceny, chętnych nabywców.

F. Lewandowski.

URLOPY PRACOWNIKÓW.

Ustawa z dnia 16 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40) głosi, że pracownikom, zatrudnionym w przemyśle i handlu, należy się corocznie urlop, który jest w zasadzie płatny. Na zasadzie powyższej ustawy powód wytoczył skargę, żądając określonej sumy pieniężnej od pracodawcy za 15 dni urlopu, który był otrzymał w czasie wakacyj letnich.

Stan faktyczny przedstawiał się w sposób następujący:

Powód, jako robotnik w przedsiębiorstwie, otrzymywał pobory w stosunku do ilości godzin pracy za sześć dni w tygodniu, przyczem pobory wypłacane były w soboty, z czego wynika, że za niedzielę pracownik poborów nie otrzymywał. Powód natomiast żądał wynagrodzenia za okres 15-dniowy urlopu, w którym **przypadały 3 niedziele.**

Sąd Okręgowy w Łodzi, w Wydziale Cywilnym, stanął na stanowisku, że normalne pobory w rozumieniu art. 4 Ustawy z dnia 16 maja 1922 r., winny odpowiadać temu, co powód otrzymywał w czasie wykonywania pracy. Kiedy więc w okresie 15-dniowego urlopu przypadały trzy święta, za które powód w normalnym czasie nie pobierał płacy, należy przyjąć do wniosku, że powód nie może się domagać wynagrodzenia za dni świąteczne. W konkluzji Sąd Okręgowy zasądził powodowi należność za 12 dni.

Na skutek apelacji powoda, który do skargi odwoławczej załączył okólnik Głównego Inspektora Pracy, głoszący, że wynagrodzenie w czasie urlopu należy się również za dni świąteczne, Sąd Apelacyjny w Warszawie orzekł, że wykładnia ustawy o urloпах pracowników, zatrudnionych w handlu i przemyśle, przez Sąd Okręgowy **jest prawidłowa.** Intencją bowiem powołanej ustawy jest zapewnić pracownikowi każdego roku pewien odpoczynek po pracy przy zatrzymaniu tych samych poborów, które mu były wypłacane podczas wykonywania pracy. Odnośnie zaś okólnika, Sąd Apelacyjny orzekł, że **nie jest on** interpretacją ustawy, oraz, że nie może rozszerzać postanowień ustawy, przeto nie ma jakiegokolwiek znaczenia prawnego. Z tych powodów Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok Sądu Okręgowego.

(Przem. i Handl. Nr. 6, 1927 r.).

OPLATY STEMPLOWE OD RACHUNKÓW I POKWITOWAŃ.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 1.II. b. r. zawiera następujące wyjaśnienia w sprawie opłat stempłowych od rachunków i pokwitowań:

1) Tak zw. „błoczki kasowe” wydawane kupującym w handlu detalicznym t. j. wykazy, wymieniające zakupione towary i cenę, a nie wymieniające ani firmy sprzedawcy, ani nazwiska kupującego, nie są rachunkami w rozumieniu art. 72 ustawy o opłatach stempłowych. Umieszczona na odwrotnej stronie błoczku kasowego reklama kupiecka nie nadaje mu charakteru rachunku.

2) Rachunek jest w myśl art. 72 ustawy o opł. stempl. pismem, stwierdzającym wykonanie umowy.

3) Pokwitowania, stwierdzające uiszczenie komornego (czynszu najmu), podlegają opłacie w wysokości 20 groszy, jeżeli kwota pokwitowania przewyższa złotych 50; jeżeli tej kwoty nie przewyższa, pokwitowanie jest wolne od opłaty.

4) Pokwitowanie, którym nadawca przesyłki kolejowej, obciążonej zaliczeniem, potwierdza odbiór zaliczenia, podlega opłacie w wysokości groszy 20, jeżeli kwota zaliczenia przewyższa zł. 50, pokwitowanie jest wolne od opłaty.

5) Rachunek lub inne pismo, stwierdzające wykonanie umowy o sprzedaży rzeczy ruchomej lub umowy o świadczenie usług, a sporządzone po wejściu w życie ustawy o opł. stempl., nie podlega opłacie również wówczas, gdy pismo, stwierdzające zawarcie umowy sprzedaży lub umowy o świadczenie usług, sporządzono przed 1.I.27 r. i pismo to na mocy przepisów, które obowiązywały przed dniem 1.I.27 r. było zwolnione od opłaty stempłowej.

6) Pokwitowanie, umieszczone na rachunku, stwierdzającym wykonanie umowy o sprzedaż ruchomości lub o świadczenie usług, jeżeli tyczy się należności, stwierdzonej rachunkiem, nie podlega opłacie również wtedy, gdy dany rachunek sporządzono przed dniem 1.I.27 r. na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

WEKSLE WADLIWE.

Zwracamy uwagę, że Bank Polski nie przyjmuje do dyskonta weksli, w **których:** brak nazwy miejscowości wystawienia weksla; data nie jest wypisana: dzień — cyframi, miesiąc literami, rok — cyframi suma na wekslu w tekście nie jest wypisana słowami „złotych”; przy dacie płatności weksla nie jest wyraźnie wypisany rok, lecz tylko r. b.; przy nowym tekście wekslowym brak wyraźnie wypisanych słów: „zapłać” i „weksel”; imię i nazwisko osoby, na której zlecenie weksel jest wystawiony, nie są jednoznacznie z podpisem pierwszego żyranta; w tekście weksla jest wymienione pełne brzmienie firmy, a po drugiej stronie jest niepełna nazwa; adres podany na stemplu nie jest zgodny z adresem płatności weksla; podpisy i żyra nie są w języku polskim; brak dokładnej daty przy słowach „ustępuję na zlecenie”; wreszcie weksle, które są wogóle zamazane; skrobane.

OBNIŻENIE STOPY PROCENTOWEJ.

Rada Banku Polskiego obniżyła z dniem 11 lutego r. b. oficjalną stopę dyskontową dla weksli z 9½% do 9%; stopę zaś zastawową dla pożyczek terminowych i otwartego kredytu z 11% do 10½%.

ŻĄDANIA URZĘDÓW SKARBOWYCH CO DO SPORZĄDZANIA WYKAZU ODBIORCÓW.

Centralny Związek otrzymał informacje, że szereg firm wzywany jest nie tylko przez ten Urząd Skarbowy, do którego firma dana należy, ale również przez inne Urzędy Skarbowe do dostarczania wykazu wszystkich odbiorców i dostawców, z którymi zawarto transakcje w roku 1926-ym.

Zestawienie takich wykazów wymaga wielkiego nakładu pracy, gdyż sprowadza się do przepisania prawie całej księgi „różnych”, to też zainteresowane przedsiębiorstwa wskazują na niemożliwość wykonania żądań Urzędów Skarbowych.

Żądanie sporządzania wykazów odbiorców i sprzedawców wydaje się być nieuzasadnione z pun-

ktu widzenia postanowień ustawy o podatku przemysłowym, które obowiązują jedynie do okazywania ksiąg handlowych urzędnikom skarbowym, przyczem na zasadzie ust. 2 art. 47 mają oni prawo sporządzać wyciągi, oraz żądać wyjaśnień w pewnych określonych kwestjach, nie mogą jednak nakładać obowiązku przesyłania całych odpisów ksiąg handlowych.

Wysyłanie szczegółowych i całkowitych wykazów dokonanych transakcyj prowadziłoby do uchylenia tajemnicy handlowej. Poza to masowe przesyłanie wielkich wykazów byłoby nie celowe, gdyż z otrzymanych odpowiedzi powstałoby tak wielki materiał nieusystematyzowany, że opracowanie go przechodziłoby siły władz wymiarowych.

Z tych względów Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów zwrócił się do Ministerstwa Skarbu o wyjaśnienie podległym Władzom Skarbowym, że odpowiednie przepisy ustawy o podatku przemysłowym mogą być wykorzystywane jedynie w tym kierunku, aby były dokonywane oględziny ksiąg w przedsiębiorstwach przez samych urzędników skarbowych i aby przez nich były czynione wyciągi.

PODATEK GRUNTOWY.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta z dn. 24/I. 27 r. podatki gruntowe wraz z oddzielnym do-

datkiem, pobierane na podstawie ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych, a więc między 15 lutego a 15 marca oraz 15 października a 15 listopada.

UMARZANIE ZALEGŁOŚCI PODATKOWYCH NIE PRZEKRACZAJĄCYCH 1 ZŁOTY.

Rozporządzenie Prezydenta z dn. 24/I r. bież. umarza zaległości podatków bezpośrednich, opłat stemplowych oraz podatku spadkowego i od darowizn, powstałe przed 1 stycznia 1926 r., a nie przekraczające kwoty 1 zł. należności na rzecz Skarbu.

PAŃSTWOWA RADA ROLNICZA PRZECIWKO CŁOM WYWOZOWYM.

Dnia 21 lutego o godz. 10 rano rozpoczęły się obrady Państwowej Rady Rolniczej, pod przewodnictwem ministra Niezabytowskiego.

W ciągu 21 i 22 obradowały komisje, poczem dn. 22 o godz. 4-ej popołudniu odbyło się plenarne posiedzenie, na którym Rada Rolnicza powzięła szereg uchwał, między innymi — **opowiedziała się przeciwko przedłużeniu rozporządzenia o cłach wywozowych na mąkę i żyto, którego termin kończy się w dniu 1 marca r. bież.**

Domagamy się od Rządu bezwzględnie przedłużenia tego rozporządzenia.

Z Życia Związkowego.

KOMUNIKAT WSPÓLNEJ REPREZENTACJI ZWIĄZKÓW MŁYNARSKICH.

Streszczenie sprawozdania z posiedzenia odbytego w dn. 8 lutego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Komunikujemy uprzejmie, że w dniu 8-go b. m. w Ministerstwie Przemysłu i Handlu odbyła się konferencja w sprawie przemysłu młynarskiego z udziałem przedstawicieli młynarstwa, kupiectwa, rolnictwa, izb przemysłowych handlowych oraz reprezentantów zainteresowanych władz.

Tematem obrad były sprawy następujące:

1) **Normalizacja przemiatu**, t. j. projekt obowiązującego w całym Państwie wymiatu żyta na mąkę chlebową 70%.

Jako rezultat konferencji na razie sprawa ta jest wstrzymana i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie zwołuje fachowej konferencji celem bliższego jej rozważenia.

2) **Sprawa opłat wywozowych na mąkę.**

Staraliśmy się wykazać niewłaściwość tego zarządzenia wobec znikomych ilości wywozu, przytem jedynie mąki pastewnej (Futtermehl) i łączyliśmy ją z następnym punktem, tj j.

3) **Wywóz otrąb i projektowane ograniczenie wywozu, a to na skutek żądań rolnictwa, które narzeka na trudności w nabyciu otrąb w dostatecznej ilości i wysokich cen.**

W rezultacie sprawa ta przeszła do komisji opiniodawczej, gdzie wysunięto projekt nie wprowadzania opłat wywozowych, lecz doprowadzenia do porozumienia młynarstwa i rolnictwa, odnośnie pokrycia zapotrzebowania miejscowego po specjalnie niskich cenach.

Gdyby do takiego porozumienia nie doszło, ażeby wprowadzić opłaty wywozowe 3 zł. od 100 kg.

Komitet Ekonomiczny w dniu 17 b. m. powyższe rozważał, lecz decyzji nie wyprowadził.

Czynimy zabiegi, aby Ministerstwo Przemysłu i Handlu podjęło się przeprowadzenia porozumienia między Młynarstwem a Rolnictwem.

Opłatom nie podlegałyby otręby jęczmienne oraz otrzymane ze zboża importowanego, a jednocześnie starać się będziemy o przywrócenie dawnej taryfy t. j. VIII klasy.

4) **W sprawie taryfy kolejowej na mąkę i zboże wobec zachodzących różnic zapatrywania ze strony poszczególnych Związków Młynarskich, głosu nie zabierano, pozostawiając decyzję odnośnym władzom.**

5) **Sprawa podatku obrotowego.**

P. Grasberg wygłosił obszerny referat, który zamieszczony jest na innym miejscu w Nr. 4 „Młynarza Polskiego”.

6) **Polityka gospodarcza Państwa w stosunku do młynarstwa.**

Referat p. A. Frenkla umieściliśmy w Nr. 3 „Młynarza Polskiego”.

7) **Sprawa stałego kontaktu organizacji młynarskich z Ministerstwem Przemysłu i Handlu.**

Przedstawiciele Wspólnej Reprezentacji Związków przedstawili p. Dyrektorowi Depart. Handl. niewłaściwość dotychczasowego postępowania w stosunku do młynarstwa, które zmusza się do ciągłych styczności z władzami administracyjnymi Min. Spraw Wewn., Komitetu Ekonom., Min. Komunikacji, zamiast, aby wszystko koncentrowało się w jedynie powołanem do tego Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Referaty wygłoszone na konferencji były po opracowaniu przedłożone odnośnym Ministrom.

Odnośnie najważniejszego punktu, t. j. podatku obrotowego, mamy jedynie wiadomość, że projektuje się wogóle reforma tego podatku.

UWAGI ODNOŚNIE PROJEKTU ZORGANIZOWANIA BIURA BUCHALTERYJNEGO PRZY ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH¹⁾.

W sprawie rozpisanej ankiety „Projekt zorganizowania biura buchalteryjnego przy Związku Młynarzy Polskich” wypowiadam się, że myśl jest idealna, godna uznania, bo zaiste bolączką jest straszną każdego, choćby najmniejszego przedsiębiorstwa, brak księgowości, a tem samem, brak orientacji w swem własnym przedsiębiorstwie, do tego nawet stopnia, że człowiek obcy dość często ma lepszy pogląd na bieg interesów i na dochody, niż interesowany młynarz.

Jednak zauważyłem, że gdy dany osobnik dotychczas nie umiał sobie zaradzić i nie czynił nawet najprymitywniejszych zapisków, któreby mu dały bodaj w części pogląd na prowadzenie jego przedsiębiorstwa, to zdaje mi się, że nie potrafi tak precyzyjne raporty nadsyłać do Centralnej buchalterji, aby ta mogła wykazać rzeczywisty stan jego przychodów i rozchodów.

Sądzę, że wielkie usługi oddałby nam Związek, gdyby: pewna część młynarzy, o ile mogą, aby zastosowali się do projektu WPanów, a co uznają może za najbardziej wskazanem i korzystnem; — zaś inni aby mogli otrzymać (naturalnie za opłatą odpowiednią)

podręczniki rachunkowe buchalterji, odpowiadające młynom małym i średnim, bo i te ostatnie nie są po większej części prowadzone księgowo, ich obroty pieniężne ani też magazynowe, jakoteż i wzory do księgowania (druki) t. j. księgi podręcznej, kasowej, magazynowej, kontowej, wekslowej, personalnej i t. p.

To ułatwiłoby ogromnie młynarzom, i gdy taki młynarz, który ma dobre chęci i trochę pojęcia, to zabierze się do księgowania i w ten sposób nauczy się swe przedsiębiorstwo prowadzić, bo tu zaraz zauważy różne wydatki, może czasem i nie potrzebne, a to go zorientuje i z miejsca może naprawić.

Niezależnie od tego, winien swe księgowanie co kwartał lub pół roku przesłać do Centralnej buchalterji dla skontrolowania i zestawienia bądź to surowego, bądź rocznego bilansu.

Same nadsyłanie raportów do Centr. buch. nic jeszcze nie da małemu młynarzowi, chyba po pół roku, i to, przy dokładnem raportowaniu, w co pozwoliłoby sobie wątpić, bo nie mając przed sobą ciągłości cyfr, po pewnym czasie przestanie i te, choć niedokładne raporty pisywać.

Przedkładając swe uwagi, proszę p. kolegów młynarzy wypowiedzenie się w tej w ej i pilnej sprawie.

Leon Urbański.

Dział Gospodarczy.

PODATEK OBROTOWY OD PRODUKTÓW MŁYNARSKICH JAKO ŹRÓDŁO DOCHODU DLA SKARBU PAŃSTWA I SKUTKI TEGO PODATKU.

Referat wygłoszony przez p. H. Grasberga, prezesa Wydziału Młynów Handlowych przy Zw. Mł. Polskich na konferencji w Min. Przem. i Handlu w dniu 8-go lutego 1927 roku, jako punkt 7-my porządku dziennego.

Podatek obrotowy stanowi dla Skarbu Państwa nie tylko źródło dochodu, lecz również poważną pozycję rozchodową w budżecie. Skarb bowiem jest najpoważniejszym pracodawcą i największym konsumentem, każda więc zwyżka wskaźnika drożyznianego nie pozostaje bez wpływu na wysokość wydatków Skarbu.

Wpływ ten jest bezpośredni — konieczność odpowiedniego dostosowania mnożnej płac urzędników państwowych — i pośredni — skutek wzrostu cen nabywanych przedmiotów i prowadzonych robót inwestycyjnych.

Wydatki na produkty spożywcze stanowią kilkadziesiąt procent budżetu warstw pracujących i drobna napozór zwyżka ceny mąki, chleba lub kaszy stanowi jednak poważną różnicę w tym budżecie.

Jak wielkim ciężarem jest podatek obrotowy od chleba, ilustrować może następujące zestawienie:

Przy dostawie żyta do młyna, sprzedawca opłaca 0,67½% (0 55 państw. i 12½% komun.) podatku obrotowego. Przy obecnych cenach żyta (ca. 40 zł. za q.) wynosi podatek ten gr. 27 od q. Ponieważ mąki chlebowej (pytłowej) z jednego kwintala otrzymują się tylko 50 kg., której równowartość stanowi 70% kosztu żyta, przyjąć należy, że surowiec zużyty do produkcji tych 50 kg. mąki pytłowej obciążony

jest opłaconym przez dostawcę żyta podatkiem obrotowym w kwocie (70% od 27 gr. zł. —,19 gr.).

Młyn, sprzedając powyższe 50 kg. mąki chlebowej bezpośrednio piekarzowi, opłaca 1,35% podatku obrotowego (1,1% plus 0,25%), co przy cenie 65 gr. za kg. z sumy zł. 32,50 stanowi zł. —,44 gr.

Piekarz otrzymuje z powyższych 50 kg. mąki (przypiek około 28%) 64 kg. chleba, za który osiąga u detalisty po 64 gr. za kg. sumę złotych 40,96 gr., od której opłaca 2,7% podatku obrot. (2,2% państw. i 0,5% komun.), t. j. zł. —,10½ gr.

Detalista zaś nabyte 64 kg. chleba sprzedaje po 66 gr. za kg. i z osiągniętej sumy zł. 42,24 gr. opłaca 1,35% podatku obrotowego t. j. zł. —,57 gr., ogólna więc kwota podatku obrotowego, pobrana od 64 kilogramów chleba, wyprodukowanego z 1 q. żyta — z zupełnem ominięciem zbędnego pośrednictwa, wynosi zł. 2,30½ gr., czyli po 3,6 grosza z każdego kilograma chleba, co stanowi 5½% ceny detalicznej.

Jeżeli sprawę celowości poboru podatku obrotowego od podstawowych artykułów żywnościowych rozpatrywać pod fiskalnem kątem widzenia, to rezultat w dochodach Skarbu z tego źródła nie dorównywa tym zwiększonym wydatkom, jakie Skarb ponosić musi na wyrównanie wzrostu cen, podatkiem obrotowym spowodowanych. Cena detaliczna produktów wzrasta nie tylko o sumę pobranego przez Skarb podatku obrotowego, lecz również o koszty oprocentowania, zyski i t. p., jakie poszczególne ognia, wymiany od całego swego wykładu (z podatkiem obrotowym włącznie) obliczać muszą.

Podatek obrotowy od produktów żywnościowych posiada jednak poważniejszą wadę, a mianowicie: jest społecznie niesprawiedliwy, albowiem wymierzony jest tylko względem małej grupy ludności Państwa, t. j. tylko miejskiej, dotyka więc głównie pracowników umysłowych i fizycznych. Lud-

¹⁾ Autor niniejszych uwag p. Leon Urbański jest właścicielem młyna walcowego motorowo-turbinowego w Bóbrce (Małopolska).

ność miast, zatrudniona w przemyśle i handlu, przy nabywaniu produktów przemysłowych nie zostaje zwolniona od podatku obrotowego, opłacając podatek ten narówni z ludnością wiejską, ta ostatnia zaś, zaopatrując miasta w żywność, **sama żywności nie nabywa, podatku więc od produktów żywnościowych nie opłaca.** Ten stan rzeczy posiada doniosłe znaczenie dla całego naszego życia gospodarczego, skutku bowiem nadmiernego obciążenia artykułów spożywczych podatkiem obrotowym i spowodowanego tem wzrostu kosztów utrzymania — na które w lwiej części składają się koszty żywności — odczuwane są przez wszystkie bez wyjątku gałęzie przemysłu krajowego.

Podatek obrotowy w obowiązującej obecnie stopie, pobierany od wielu innych artykułów, stanowi zaledwie nieznaczną część osiągniętego przy sprzedaży zysku, przy produkcji zaś spożywczych jak mąka, kasza i chleb, podatek obrotowy (od 2 do 2,7%) **przekracza dopuszczalną i możliwą do osiągnięcia normę zysku**, w rezultacie prowadzić musi do omijania drogą nielegalną opłaty tego podatku. Przy obecnych cenach zboża, młyn przy sprzedaży przemielonego kwintala żyta opłaca około zł. 1,— podatku obrotowego. Ten wysoki podatek, opłacany bez względu na zyskowność przedsiębiorstwa, prowadzić musiał do ruiny solidnych podatkowo jednostek i spowodować **smutne zjawisko t. zw. „Peremolszczyków“ („Mączarzy“).**

W młynarstwie mącznym podstawowym produktem sprzedaży wymagającym usilnej konkurencji przy zbycie, jest mąka chlebowa t. zw. pytlowa (w Warszawie — mąka 50%-owa). **Uniknięcie podatku obrotowego od przemiału pozwala na obniżenie ceny sprzedażnej mąki chlebowej o dwa grosze na kilogramie.** Solidne przedsiębiorstwa, prowadzące księgi handlowe, nie mają możliwości obejścia tego podatku, zmuszone są zatem do odpowiedniego kalkulowania swoich wyrobów. — Duże natomiast pole działania pozostaje dla osób, które płacenia tego podatku potrafią ominąć.

„Mączarze”-„Peremolszczycy”, korzystają z fatalnych warunków materialnych, w jakich przemysł młynarski obecnie się znajduje — głównie z przyczyny wysokiego podatku obrotowego — eksploatują nie tylko młyny, lecz również Skarb Państwa.

Operacje tej grupy polegają na tem, że „peremolszczyk” powierza młynowi zboże tylko do przemiału, opłacając za przemiał około zł. 2.— z kwintala, produkty zaś, t. j. mąkę i otręby sprzedaje sam. Naturalnie, że opłata podatku obrotowego od tej sprzedaży nawet pod uwagę braną nie jest, są to bowiem jednostki tak słabo odpowiedzialne, że wszelkie wysiłki Urzędów Skarbowych pozostają bez skutku. W rezultacie Skarb Państwa zamiast jednego złotego, pobieranego tytułem podatku obrotowego od młynarza, otrzymuje od młyna tylko 2,7% podatku od pobieranych za przemiał zł. 2, czyli około 5 groszy z kwintala, młynarstwo zaś napotyka na rynku uprzywilejowanego konkurenta, który funduszami Skarbowymi zmusza do kapitulacji solidne podatkowo przedsiębiorstwa, niszcząc poważnych płatników podatku obrotowego.

Tej destrukcyjnej dla młynarstwa i Skarbu roboty pomagają, może nieświadomie, Izby Skarbowe, a to w następujący sposób:

Okresowe Izby Skarbowe przez specjalnie delegowanych urzędników sporządzają w młynach, prowadzących księgi handlowe, wyciągi obrotów, doko-

nanych z dostawcami i odbiorcami. Informacje te przesyłane następnie zostają do właściwych dla miejsca zamieszkania podatników urzędów Skarbowych i na podstawie tych informacji następuje wymiar podatku obrotowego dla tych płatników. Piekarz, otrzymując nakaz płatniczy na podatek obrotowy — zazwyczaj, wg. jego zdania, zawsze zbyt wysoko wymierzony — i otrzymując nieoficjalnie wiadomość o podstawie tego wymiaru t. j. o wyciągach z ksiąg młyna, uważa młyn taki wprost za demuncjanta i za wszelką cenę stara się młyny te omijać. Zjawisko to nie jest sporadyczne, lecz powszechne, do czego nie w małym stopniu przyczynia się bardzo wysoka skala podatku obrotowego dla piekarstwa — 2,7%. Z tego stanu rzeczy znów korzystają „peremolszczycy”, którzy pod względem podatkowym nie stanowią dla piekarzy żadnego „niebezpieczeństwa” albowiem sami podatku żadnego nie opłacają i ksiąg handlowych nie prowadzą.

Widzimy więc, że bez woli Ministerstwa Skarbu i bez ustawowej sankcji Skarb traci to źródło dochodu, przemysł młynarski zaś ulega zupełnie dezorganizacji, a to jedynie z powodu zbyt wysokiej skali podatku obrotowego.

Do czego ta wysoka skala podatku obrotowego prowadzi, ilustruje też następujący przykład. W większym lub mniejszym stopniu skazani jesteśmy na import z zagranicy mąki pszennej, w pewnych okolicznościach zaś również żytniej.

Importer, sprzedający piekarzowi mąkę pochodzenia zagranicznego, opłaca 0,67½% podatku obrotowego. Ponieważ na cenę mąki, poza kosztem surowca — zboża, składają się również koszty opału, smarów, materiałów pomocniczych, robocizny, worków, podatków pośrednich i t. p. leży w interesie gospodarczym kraju, aby import obejmował surowce, a nie pół- lub gotowe fabrykaty. W tym więc wypadku należałoby zamiast mąki, importować zboże, celem zatrudnienia rodzimego przemysłu młynarskiego, zużywania krajowego opału, smarów, materiałów pomocniczych, zatrudnienia własnych robotników i zmniejszenia bezrobocia i t. p. — Okazuje się jednak, że młynarz, który w myśl tej słusznej i gospodarczo koniecznej zasady postąpi, **podlega surowej karze**, albowiem przy sprzedaży mąki, z zboża importowanego wyprodukowanej, płacić musi nie 0,67½% podatku obrotowego, jak importer, **lecz 2,7% t. j. czterokrotnie.**

Czy taka była intencja ustawodawcy przy ustalaniu skali podatku obrotowego, zdaje się być bardzo wątpliwem!

Intencję ustawodawcy przy nowelizacji Ustawy o podatku przemysłowym było potaniecie artykułów pierwszej potrzeby wogóle, środków żywnościowych w szczególności, przewidując dla tej kategorii najniższą skalę podatkową, t. j. ½%. Niestety, przepisy wykonawcze do tej Ustawy zredagowane zostały w ten sposób, że najważniejsze ogniwa obrotu, wpływające w decydującej mierze na kształtowanie się ceny detalicznej danego produktu, z tej obniżonej skali podatkowej korzystać nie mogą.

Dla przykładu wspomnieć należy, że dla sprzedaży chleba przewidziana jest w Rozporządzeniu Ministra Skarbu ½%-owa skala podatku obrotowego, z której to ulgi **dosłownie ani jeden obywatel** na całym terenie Państwa korzystać nie może, stopa ta bowiem stosowana być może tylko przy samoistnym hurtowym handlu chlebem, właściwość zaś produktu — czerstwiejącego w ciągu kilku zaledwie go-

dzin — nie pozwala na prowadzenie samoistnego przedsiębiorstwa hurtowej sprzedaży chleba i tę hurtową sprzedaż prowadzić muszą i prowadzą piekarnie same. Piekarnie zaś nie są uznawane za przedsiębiorstwa hurtowej sprzedaży, lecz za przemysłowe, z ulgi więc tej nie mają prawa korzystać i opłacają zamiast 0,4 grosze — $1\frac{3}{4}$ grosza podatku obrotowego od każdego kilograma chleba, podwyższając odpowiednio cenę tego nieodzownego produktu. Formalnościom zatem stało się zadość. Ustawa przewiduje dla chleba stawkę ulgową, Rozporządzenie Ministra Skarbu zalicza chleb do tych produktów pierwszej potrzeby, które z ulgowej, $\frac{1}{2}\%$ -owej stawki podatkowej korzystać winni, a że z ulg tych nie sposób korzystać — o to mniej kłopotu. Na anomalję tę zwracano niejednokrotnie uwagę powołanych władz, jednak bez wszelkiego skutku.

Przykład ten ilustruje w dostatecznej, zdaje się, mierze, w jaki sposób najlepsze intencje ustawodawcy, wskutek fatalnej i nieżyciowej redakcji odpowiedniego ustępu Ustawy lub Rozporządzenia Wykonawczego, zostały w zupełności wypaczone.

W łączności ze sprawą podatku obrotowego pozostaje też modne obecnie próby upaństwowienia względnie umiastowienia pewnych dziedzin gospodarczych.

Usiłowania te znajdują wyraz między innymi w powstawaniu miejskich Wydziałów Zaopatrywania, które to przedsiębiorstwa, jeżeli chodzi o interesującą nas dziedzinę, prowadzą również przemiał zboża, handel mąką i pieczywem.

Na mocy Ustawy o podatku przemysłowym (Art. 119) związkom komunalnym przysługuje prawo opodatkowania obrotów do wysokości jednej czwartej podatku państwowego. Z tego uprawnienia związki komunalne chętnie i w całej pełni korzystają, z tą tylko modyfikacją, że od ciężaru tego zwalniają własne przedsiębiorstwa (np. Warszawa), czyli faworyzują je podatkowo na niekorzyść prywatnego przemysłu i handlu.

Nie poruszając w tem miejscu sprawy celowości, właściwości i słuszności prowadzonej przez związki komunalne akcji konkurencyjnej przeciwko własnym płatnikom, zdawałoby się, że ta wielka pomoc Rządowa, udzielana przedsiębiorstwom komunalnym w formie tanich, obfitych i długoterminowych kredytów, subwencji i t. p. w dostatecznej już mierze usprawnić zdoła zdolność konkurencyjną tych przedsiębiorstw, w praktyce, jednak okazuje się, że zdolność konkurencyjna przedsiębiorstw miejskich, przynajmniej w działach napotykalających konkurencję prywatną, opierać się musi na „nieuczciwej konkurencji”, czego wyrazem jest podatkowe uprzywilejowanie własnych przedsiębiorstw na niekorzyść prywatnych.

Ponieważ ceny ustalane przez przedsiębiorstwa komunalne mają służyć, jako miernik dla prywatnego przemysłu i handlu i ceny te służyć mają, jako dowód „lichwiarskich” zysków prywatnego przemysłu i handlu, należy w imię słuszności i równości:

1. Nakazać związkom komunalnym, aby we własnych przedsiębiorstwach przemysłowo-handlowych stosowały pełne normy podatkowe, obowiązujące prywatny przemysł i handel, albo też

2. Ustawowo zwolnić również prywatne przedsiębiorstwa od tych ciężarów podatkowych, których handlowo - przemysłowe przedsiębiorstwa miejskie nie ponoszą.

Aczkolwiek w pierwszym wypadku t. j. przy opłacie przez przedsiębiorstwa miejskie podatku obrotowego na rzecz związków komunalnych, dla kasy miejskiej efektu żadnego nie będzie (wydatki przedsiębiorstwa będą wpływem kasy miejskiej) mieć to jednak będzie ten skutek, że zmusi przedsiębiorstwa miejskie do uwzględnienia tego podatku przy kalkulacji ceny sprzedażnej, względnie zmusi do wykazania, że sztuczne obniżenie ceny sprzedażnej robione jest kosztem strat, a nie „lichwiarskich” zysków prywatnych przedsiębiorstw.

Rząd, stawiający przemysłowi młynarskiemu często żądania niemożliwe do przeprowadzenia, wspominając chociażby okres koniec listopada ub. r. — początek stycznia r. b., gdy uznając kalkulację młynarską za zupełnie usprawiedliwioną, pomimo to groźbą i prośbą zmusił do utrzymania cen mąki bez zmiany, powodując tym stanem rzeczy po kilkadziesiąt tysięcy złotych straty dla poszczególnych przedsiębiorstw, Rząd dążący do wyeliminowania zbędnego pośrednictwa, wysoką skalę podatku obrotowego niszczy przemysł młynarski, szczególnie w wielkich ośrodkach miejskich, skazując ludność na zaopatrywanie się w mąkę ze źródeł przypadkowych i pośrednich.

Jeżeli dążeniem Rządu jest:

1. Utrzymanie egzystencji solidnych podatkowo młynów,

2. zapewnienie Skarbowi acz w skali skromniejszej, lecz w sumie niezawodnie większych i pewnych wpływów z podatku obrotowego od solidnych młynów,

3. potaniecie mąki, chleba i kaszy.

4. popierania importu nie mąki, lecz surowca — zboża i zatrudnienia rodzimego przemysłu młynarskiego,

koniecznym jest — jeżeli zniesienie podatku obrotowego od podstawowych artykułów spożywczych, jak mąkę, chleb i kaszę pochodzenia krajowego nie jest możliwe — obniżenie stopy podatku obrotowego dla tych produktów przy sprzedaży przez młyny i piekarnie przynajmniej do normy, obowiązującej samoistne przedsiębiorstwa handlowe przy sprzedaży hurtowej tych produktów, t. j. do $\frac{1}{2}$ procentu.

Panowie Młynarze popierajcie Waszą Organizację Fachową

Pytania i Odpowiedzi.

Pytanie Nr. 138.

Do mojego 7 — 8 ton. żytniego młyna są proponowane 2 Kasparowskie automatyczne perlaki, jeden za drugim, oraz gniotownik z sitem. — Posiadam walce 800×500 , 600×500 , 500×400 i złożenia francuskich kamieni 1250, oraz cylindry odsiewające. Wymiał ostatniej mąki. Chcę ziarno tak obłuskiwać, jak tylko można, aby oszczędzić na złożeniach walcowych i możliwie skrócić wymiał. Jak należy mleć? Jak się opłacają automatyczne perlaki w stałej pracy?

Józef Jan. z Ostrowa.

Odpowiedź.

Przez projektowane obłuskiwanie nie można skrócić, czyli zmniejszyć liczby śrutowań. Podwójne obłuskiwanie na 2 obłuskiwaczach jest dla czystości i piękności mąki bardzo korzystne, mimo to jest niezbędnym najmniej 4-o krotne śrutowanie. Należy walce 800 i 600 m/m długie zastosować do 4-o krotnego śrutowania, natomiast 500 milimetrowe użyć do rozczynu kaszek od pierwszego i trzeciego śrutu, aby powstałe niedomiały zawsze zwracać do następnych kolejnych śrutowań. Na koniec wszystko razem jeszcze przepuścić przez kamienie, a kaszki, o ile potrzeba, wymleć oddzielnie i ostatecznie. — Wialnia ziarnowa i gniotownik z odsiewaczem brudów są przedewszystkiem niezbędne. — Zbytne obłuskiwanie nie jest korzystnym, musi być prowadzone stopniowo, pod wpływem delikatniejszej ostrości wykładziny balji. — Przy dbałej i fachowej obsłudze, nawet przy 3-krotnym śrutowaniu na ostrych walcach i kamieniach, można osiągnąć 70% jasnej mąki. Podwójne walce 800 powinny otrzymać 7 i $7\frac{1}{2}$ żadeł, także 600 — 8 i 9 żadeł na 1 centymetrze, 10% skosu i przyspieszenie 1 : 3. — Dla walców — 4 działowy przetak, dla kamieni — odsiewacz odśrodkowy, albo Askanja lub Rapid, jednak o powierzchni sit najmniej o 30% większej od zwykle spotykanej. — Od pierwszego śrutowania odciągnąć 25—28% mąki.

Pytanie Nr. 139.

Czy można zużytkować ciepło gazów wydechowych od 40 konnego gazogeneratorowego motoru do ogrzewania bezpiecznego pod względem pożaru warsztatu, do suszenia desek i wyrobów z drewna, wreszcie do dosuszania wilgotnego ziarna w śpichlerzach lub młynie? Jak należy użądzić ogrzewanie i suszenie?

Włodz. Jasieniak.

Odpowiedź.

Wydechowe gazy motorów spalinowych nadają się zupełnie i bezpiecznie do ogrzewania wszelkich warsztatów oraz do suszenia drzewa, nawet wszelkiego ziarna. Gazy muszą być przeprowadzone obszernymi, możliwie krótkimi rurami do grzejników powietrza, aby nie powstawało znaczne ciśnienie. Projekt musi szczegółowo opracować specjalny inżynier, gdyż sprawy są zawsze zawiłe.

I. W. K.

Pytanie Nr. 140.

Posiadam cylinder kurzowy, obłuskiwacz, szcztokę ślimakową, oraz do żyta walce 400×350 z 8 ryflami przy 12% skosu, przedpytel i odśrodkowiec z gazą Nr. 9, natomiast do pszenicy walce 450×250 , przedpytel i odśrodkowiec z sitami 24 i 45 oraz gazą Nr. 10; — francuzi 1000 mm średnicy. — Żyto bywa 3 razy śrutowane, a kaszki i miały wymielane dwukrotnie na francuzach, złoty i łuski 1 raz na tychże, aż do wyciągnięcia 68% mąki, która

jest ciemną i otrąbkami zanieczyszczona. Pszenica bywa 2-krotnie śrutowana, kaszki i miały są wymielane na tychże francuzach do 62%, mąka jest bardzo żółta i otrębiasta. — Aspirację mam założoną. — Żądana jest 70% konkurencyjna mąka. — Jak należy mleć? Gdzie leży błąd? Walce mają 220 obrotów i 1 : 3.

Młyn Ant. w Przemyśl.

Odpowiedź.

Najwidoczniej oczyszczalnia źle działa, prócz tego potrzebny jest tryjer, magnes i gniotownik z odsiewaczem. — Sita mączne mogą być Nr. 9, 10 i 11. Żądła dla żyta najlepiej $7\frac{1}{2}$ przy 10% skosu, śrutować 4 razy, zwłaszcza pierwszy raz nisko i odciągnąć jaknajwięcej mąki, która będzie najładniejszą, na walce nadawać obficie mlewa. Pszenicę 5 albo 6 razy śrutować wysoko, aby wytworzyć dużo kaszek i jaknajmniej śrutowej lichej mąki, kaszki aspirować i oczyścić, oraz przemiałać oddzielnie na kamieniu. Walce i kamienie muszą być zawsze ostre, a powierzchnia sit dostatecznie duża i bez dziur oraz załatań. — Dobrze odsiewanie skraca poważnie liczbę przemiałów. Przy tępych żądłach walców i kamieniach wynika mąka ciemna, śliska (zamielona na śmierć), bez zdolności do wypieku. — Przez powtórne (kontrolne) przepytowanie daje się często poprawić barwę i czystość ciemnej mąki. — Różniczkowa szybkość walców dla żyta 1 : 3, dla pszenicy 1 : $2\frac{1}{2}$, żądła t. zw. niskie, rozwarte, walce żądłone powinny błyszczyć, mieć żądła o równych krawędziach ostrzy, a rowki gładkie bez ostrych den, aby się nie zapychały.

Żyta wilgotnego i suchego nie mieszać przy bezpośrednim mieleniu, lepiej zmieszać je na 1—2 doby wcześniej w magazynie, aby się ujednostajniło. — Miękkie ziarno wymaga energiczniejszego drobienia, czego suche i łamliwe nie znosi, bowiem naskórki drobnią się nadzwyczajnie i zanieczyszczają mąkę. Najlepsze wyniki osiąga się przy przemiale, tak żyta, jak pszenicy, gdy ziarno posiada 14% wilgoci; wilgotniejsza należy dosuszyć, suchsze zawilżyć, ale nie zalać!

Pytanie Nr. 141.

Posiadam wolną siłę 6 — 8 koni mechanicznych (siła wodna — turbinu). Chciałbym urządzić kaszarnię jęczmienną. Jakie są potrzebne niezbędne maszyny i ile razy musi być jęczmień przepuszczany?

M. Grochalski z Kuśnicy.

Odpowiedź.

Potrzebne jest następujące urządzenie: Wialnia ziarnowa z podwójnym sitem, magnetyczny aparat, tryjery, sortownica do podzielenia najmniej na 3 wielkości ziarna, trzy perlaki-obłuskiwacze o rozmaitej właściwej ostrości wykładzin balji, z silną aspiracją dla dwóch pierwszych, natomiast po trzecim obłuskaniu odsiać dokładnie mąkę i drobne kaszki przez sita Nr. 5, 6, 7. Po każdym stopniu obłuskiwania i gotową kaszę należy każdorazowo dokładnie gatunkować na sortownicach kaszarskich z aspiracją. Filtry aspiracyjne do zbierania kurzu.

Pęczak na kaszę łamaną najlepiej drobi się na tarczowych śrutownikach, a odsiewa się i gatunkuje na podwójnych sortownicach. — Do wyrobu kasz perłowych nadcina się pęczak na specjalnie rowkowanych (wzdłuż i wpoprzek) walcach, poczem perlak poprzetrąca i zaokrągla ponadcinany pęczak na kaszę perłową, którą należy pogatunkować na sortownicy podwójnej z odsianiem mąki. Oczyszczanie prowadzi oddzielnie, a wtedy siła napędowa wystarczy.

Rynek zbożowy.

	15/II	22/II	28/II	U W A G I
Warszawa				
pszenica	52.50—53.50	51.00—52.50	52.50—53.50	Cena franco stacja załadowania
żyto	39.50—40.25	40.00—41.50	39.50—40.50	" " " "
mąka żytnia „0000” 50%	65.00	65.00	65.00	" " " Warszawa
mąka sitkowa i razowa	50.00	50.00	50.00	" " " "
otręby żytnie detal	25.50—26.00	25.50—26.00	26.00—26.50	" " " "
jęczmień (browarny)	35.75	36.50	34.50—35.50	" " " załadowania
owies	31.50—32.00	33.50	32.00—33.00	" " " "
Poznań				
pszenica	49.00—51.50	48.50—51.50	49.00—52.00	Cena franco stacja załadowania
żyto	40.20—41.20	40.00—41.00	40.50—41.50	" " " "
jęczmień (browarny)	34.00—36.00	34.00—37.00	34.50—37.50	" " " "
owies	29.25—30.75	29.25—30.25	30.00—31.00	" " " "
mąka żytnia 70%	57.75	57.75	57.75	" " " "
otręby żytnie	26.25—27.25	26.75—27.75	26.75—27.50	" " " "
Kraków				
pszenica	50.50—53.00	51.50—53.25	52.50—53.50	Cena franko Kraków
żyto	41.50—43.50	40.75—40.50	40.75—42.50	" " " "
owies	31.50—32.50	31.00—31.50	31.50—32.50	" " " "
jęczmień	34.25—35.00	34.50—35.50	33.50—34.75	" " " "
mąka pszenna 45%	91.00—91.50	91.50	91.50	" " " "
mąka żytnia 60%	64.00—65.00	65.00	65.00	" " " "
otręby żytnie	25.50—26.50	26.00	25.50—26.50	" " " "

Ceny podane za 100 klg.

UWAGA!**UWAGA!****UWAGA!**

Otrzymaliśmy z Anglii transport narzędzi młynarskich, a mianowicie:

OSKARDÓW, OSKARDZIKÓW I PERLIKÓW.

Wyroby te są wykonane z angielskiej stali najwyższego gatunku (marka fabryczna „KOMIN”) i pod względem dobroci nie mają sobie równych.

Nabywać można tylko w firmie:

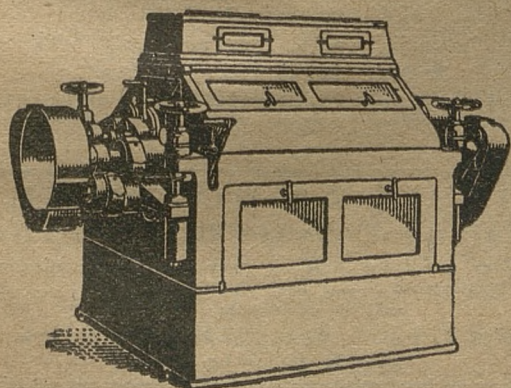
ZAKŁADY BUDOWY MŁYNÓW J. WĘGRZYN I F. VOSTRAK

INŻYNIEROWIE.

WARSZAWA, PRAGA ULICA OLSZOWA 14 (przy moście KIERBEDZIA).

TELEFONY: 49 i 67-99.

ADRES TELEGRAFICZNY „MŁYNOBUDOWA”.

PO OTRZYMANIU PIŚMIENNEGO ZAPOTRZEBOWANIA WYSYŁAMY TOWAR NIEZWŁOCZNIE ZA ZALICZENIEM POCZTOWEM!

POSTAWY WALCOWE

WŁASNEJ NAJNOWSZEJ KONSTRUKCJI
ŁUSZCZARKI SZMERGLOWE
ORAZ WSZELKIE MASZYNY MŁYŃSKIE WYTWARZAJĄ

ZJEDNOCZENI MECHANICY MŁYNARSCY
ŁÓDŹ, ŁOMŻYŃSKA 14.

WYKAZ SKŁADEK WPLACONYCH W ROKU 1927.

Centrala: **St. Walczak** — Grobelna; **J. Janicki** — Ostrowiec; **W. Jankowski** — Zakroczym; **J. Wardega** — Pieglowo; **St. Szumiński** — Golina Kaliska; **T. Łuczak** — Golina Kaliska; **L. Jaśkiewicz** — Doruchów; **St. Krzywiec** — Oszczywilk; **E. Henke** — Górniak; **Wł. Zajfert** — Podgór; **A. Kłosiński** — Longinus; **Wł. Wasilewski** — mł. „Grzymek”; **W. Hrehorowicz** — Kukawka; **Wł. Rogólski** — Bodzanów Płocki; **Wł. Ryterski** — Romaszkowa; **J. Piasecki** — Rożyszcze; **W. Włodek** — Nieciecz; **T. Bogaczyński** — Doruchów; **J. Kęsik** — Brodnica; **B. Braun** — Wyskitki; **K. Szczyt** — maj. Dworzec; **St. Naskręcki** — Kleczew; **J. Pitas** — Dobieszowice;

Oddział Mławski: **Siemiątkowski Fr.**

Oddział Rypiński: **Józef Gołaszewski.**

Oddział Olkuski: **Krzemień Ludwik; Jabłoński Mikołaj; Franciszek Knapik; Krzemień Stanisław; Litwa Stanisław; Józef Mosur; Opalski Franciszek; Pęchalski Roman; Orliński Teofil;**

Oddział Włocławski: **Gede Adolf;**

Oddział Sierpecki: **Jagodziński Józef;**

Oddział Rawsko-Mazowiecki: **Mincberg K.**

WYKAZ PRENUMERATORÓW, KTÓRZY OPŁACILI PRENUMERATĘ W ROKU 1927.

Arkuszewski Jan — Lubieć; pr. za IV kw. 1926 r.
Batelka Bronisław — Linowiec za I kw. 1927 r.
Braun Bolesław — Wiskitki za II, III, IV kw. 1926 r. i I kw. 1927 r.

Belka J. — Biała Bielsko za I i II kw. 1927 r.

Bogaczyński T. — Doruchów za I kw. 1927 r.

Bryszewski T. — Radzibórz za III i IV kw. 1926 r.

Dębowski B. — Siedlew za I kw. 1927 r.

Gede Adolf — Osowo za cały 1927 r.

Gołaszewski Józef — Długie za cały 1927 r.

Goldensztein A. — Sarny za I kw. 1927 r.

Hrehorowicz W. — Kukawka za I kw. 1927 r.

Iwaniccy B-cia — Chruślanki Mazan. za III, IV kw. 1926 r. i I i II kw. 1927 r.

J. Jagodziński — Zalesie za IV kw. 1926 r. i I kw. 1927 r.

Janicki J. — Ostrowiec za I i II kw. 1927 r.

Jaśkiewicz L. — Doruchów za I kw. 1927 r.

Jaśiński K. — Ostrowite za I i II kw. 1927 r.

Kosmahl B. — Warka za I i II kw. 1927 r.

Kęsik J. — Brodnica za I kw. 1927 r.

Krzywiec St. — Oszczywilk za I kw. 1927 r.

Kisielnicki K. — Kozice Dolne za cały 1926 r.

Leszczyński E. — Konin za cały 1926 r.

Lerner M. — Pilzno za I kw. 1927 r.

Mielnik A. — Nowostawce za IV kw. 1926 r.

Meyer Karol — Nadolnik za I i II kw. 1927 r.

Markowski B. — Płock za I kw. 1927 r.

Multan J. — Rzeszotków za II i IV kw. 1926 r.

Okoń J. — Brzeżno za I i 1/2 III 1926 r.

Preuss R. — Kwasno za cały 1927 r.

Piasecki J. — Rożyszcze za I kw. 1927 r.

Rogólski Wł. — Bodzanów Pł. za cały 1927 r.

Rejchelt A. — Bierzewice za I, II i III kw. 1927 r.

Rychlik K. — Gąsocin za III i IV kw. 1926 r.

Rogawska J. — Pszczyna za I i II kw. 1927 r.

Sobierajski St. — Leśna Podlaska za I kw. 1927 r.

Szumiński St. — Golina Kaliska za cały 1927 r.

Saski St. — Ostrowiec za I, II i 1/2 III kw. 1927 r.

Szczyt K. — maj. Dworzec za I i 1 zł. na II kw. 1927 r.

Templin R. — Dwa Młyny za II, III i IV kw. 1926 r.

Tokarski St. — Wilk za III, IV kw. 1926 r. i I i II kw. 1927 r.

Wardega J. — Pieglowo za I kw. 1927 r.

Węclaw K. — Sitaniec za I, II kw. 1927 r.

Wasilewski Wł. — mł. „Grzymek” za I kw. 1927 r.

Węzyk Wł. — Bełdów za I i II kw. 1927 r.

Zajfert Wł. — Podgór za I kw. 1927 r.

Zarząd Dóbr „Nienadowa” za III i IV kw. 1926 r.

Zagórowska S'ka „Siła i światło” za I i II kw. 1927 r.

Wróciśław Krzyżanowski, Inżynier, b. profesor

Aleje Jerozolimskie 21 w Warszawie

Sporządza pomiary i projekty należytego wyzyskania sił wodnych, nowoczesnych młynów, kaszarń, silosów.

Turbiny wiatrowe i wodne Francis, ekonomiczne motory spalinowe, własne patent. automat. Perlaki—Żubrowniki.

Sprzęgła motorowe.

Informacje za nadesłaniem honorarium.

POSZUKUJE SIĘ ZASTĘPCÓW NA WIRÓWKI DO MLEKA

Wysokie dochody zapewnione
(specjalnie młynarzom).

Oferty do „P A R”

Poznań, Al. Marcinkowskiego 11.
pod Nr. 8.95.

MOTORY DEUTZA

Lwów—Romanowicza Nr. 1

Dostarczają motory z fabryk: **Langen i Wolf—Wiedeń**
i **Motorenfabrik Deutz A. G.**

wszelkich rodzaj, typów i siły dla wszelkich celów
i rozmaitych rodzaj paliwa.

Spec. Motory Diesla pracujące bez kompresora.

**KUPIĘ ZA GOTÓWKĘ
Walce młyńskie firmy Ganz**
tylko piętrowe, używane lub przynieszczone.

Oferty z podaniem ceny, wymiaru i opisu w jakim stanie się
znajdują uprasza się nadsyłać:

FELIKS LENIK, Grójec
poczta Oświęcim.